

РЕШЕНИЕ

№ 39324

гр. София, 12.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 18.09.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Златка Илиева

ЧЛЕНОВЕ: Елица Райковска
Мария Ботева

при участието на секретаря Биляна Кирилова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **10632** по описа за **2026** година докладвано от съдия Мария Ботева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. АПК вр. чл. 63в ЗАНН и чл. 22 ЗУЗСО.

Образувано е по касационна жалба, подадена от „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, ЕИК[ЕИК], срещу решение № 2436/30.06.2026 г. по АНД № 9177/2023 г. по описа на СРС, НО, 103-ти състав, с което е потвърдено наказателно постановление /НП/ № РА-21-05/31.10.2022 г., издадено от главния архитект на Столична община, с което за нарушение по чл. 20 и във вр. с чл. 22, ал. 2 от Закона за устройството и застрояването на Столична община /ЗУЗСО/ на дружеството е наложена имуществена санкция в размер 100 000 /сто хиляди/ лева. С касационната жалба излага подробни съображения за наличие на касационните основания по чл. 348, ал. 1 НПК за съществено нарушение на процесуалните правила, материалния закон и явно несправедливо наказание. Моли съда да отмени оспорения съдебен акт и да бъде отменено наказателното постановление, алтернативно моли да бъде намален размера на наложената имуществена санкция в минималния размер съгласно закона. В открито съдебно заседание касаторът се представлява от пълномощника юрк. Ж., която поддържа жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение по представен списък.

Ответната страна – главният архитект на Столична община, чрез упълномощен адв. А., оспорва основателността на жалбата в съдебно заседание и с писмени бележки, претендира адвокатско възнаграждение по представен списък и доказателства.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на касационната жалба и предлага да бъде отменено решението на Софийския районен съд.

Административен съд София - град, XVI касационен състав, като прецени допустимостта и

основателността на касационната жалба по наведените в нея касационни основания, предвидени в чл. 348, ал. 1 НПК и съгласно разпоредбата на чл. 218, ал. 1 АПК вр. чл. 63в ЗАНН, ангажираните по делото доказателства и съобразно закона, приема, че касационната жалба е допустима, като подадена в преклузивния срок, срещу съдебен акт, подлежащ на касационен съдебен контрол, и от процесуално легитимирано лице – страна в производството пред РС, за която оспореният акт е неблагоприятен.

Разгледана по същество, касационната жалба е частично основателна.

Производството по а.н.д. № 9177/2023 г. по описа на Софийския районен съд е образувано по жалба, подадена от „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, ЕИК[ЕИК], срещу наказателно постановление № РА-21-05/31.10.2022 г., издадено от главния архитект на Столична община, с което за нарушение по чл. 20 и във вр. с чл. 22, ал. 2 ЗУЗСО на дружеството е наложена имуществена санкция в размер 100 000 лева. С оспорения съдебен акт съдът е потвърдил НП и е присъдил разноси на Столична община. За да стигне до този извод, съдът установил следната фактическа и правна обстановка: Между дружество „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, ЕИК[ЕИК], и Столична община бил сключен Договор № СОА22-ДГ55-386 от 13.07.2022 г. за изграждане, възстановяване и обновяване на публични пространства в Централна градска част на [населено място], по силата на който договор дружеството-жалбоподател, в качеството на изпълнител по договора, се задължавало да извърши строително-монтажни работи /СМР/, като в предмета на извършваната дейност се включвало пренареждането на керамичните паважи на територията на [населено място], притежаващи статут на недвижима културна ценност.

„Керамични и гранитни паважи, положени преди 1944 г.“ на територията на [населено място] са декларирани със заповед № РД9Д-4/09.12.2016 г. на министъра на културата като урбанистична и архитектурно строителна недвижима културна ценност с предварителна категория „местно значение“ – вкл. по отношение на павиран участък на [улица] и пл. „Народно събрание“ /л. 42-47 от делото на СРС/.

На 02.10.2022 г. /неделя/ в социалните мрежи били публикувани видеоматериали, от съдържането на които се виждало, че в участъка пред сградите на пл. „Народно събрание“ № 9, № 10 и № 11 работник с чук троши цяло керамично паве за запълване на дупки в прилежащата настилка. Въз основа на така излъчените материали на следващия ден – 03.10.2022 г. /понеделник/ длъжностни лица при Столична община, направление „Архитектура и градоустройство“, сред които и главен експерт в дирекция „Градско и пространствено планиран и недвижимо културно наследство“ Н. С., арх. М. – актосъставител и разпитана по делото като свидетел, посетили посоченото място и извършили проверка във връзка с осъществяваните ремонтни дейности - пренареждане на гранитни бордюри и част от керамичните павета в зона около 60 см пред бордюрите, като установили, че вследствие на механично въздействие с чук, са унищожени части от неустановен брой цели павета, като частите от счупените павета били положени в контактната зона за допълване на успоредната ивица /регула/ на бордюра. Резултатите от извършената проверка обективирали в Констативен протокол № 22КП-НКЦ/03.10.2022 г. като към последния е приложен снимков материал, онагледяващ изводите, отразени в протокола. Въз основа на така установените обстоятелства в хода на извършената на място проверка, компетентното длъжностно лице - арх. М., заемаща длъжността „главен експерт 3 в дирекция „Градско и пространствено планиране и недвижимо културно наследство“ /дирекция „ГППНКН-Н.“/, в присъствието на двама свидетели, длъжностните лица, при установяване на нарушението и съставяне на акта, съставила на 03.10.2022 г. Акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ № 22АУАН-НКЦ/03.10.2022 г. против „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, ЕИК[ЕИК], за нарушение по чл. 20 ЗУЗСО. Актът бил надлежно предявен и връчен на упълномощен представител на дружеството-

жалбоподател на датата на неговото съставяне – 03.10.2022 г. В законоустановения срок жалбоподателят представил пред административнонаказващия орган писмени възражения против направените в акта констатации, в които изложил аналогични на наведените в жалбата възражения. Въз основа на направените констатации в АУАН и след като приел релевираните от жалбоподателя възражения за неоснователни, компетентното длъжностно лице – главен архитект на Столична община, издал процесното наказателно постановление № РА-21-05/31.10.2022 г., с което на основание чл. 20 и чл. 22, ал. 2 ЗУЗСО, наложил на „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, ЕИК[ЕИК], имуществена санкция в размер 100 000 лв. за нарушение на чл. 20 ЗУЗСО.

По делото пред въззивния съд са проведени три съдебни заседания, жалбоподателят не се е явявал, съответно представлявал по тях, приобщена е административнонаказателната преписка по издаване на обжалваното НП, вкл. приложен снимков материал, събрани са доказателства пред съдебната инстанция. Според решаващия съдебен състав фактическата обстановка се установявала по безспорен начин от събраните по делото доказателства и доказателствени средства, кредитирал е писмените доказателства като относими към предмета на доказване, взаимно допълващи се и непротиворечиви, както и представените снимки и показанията на свидетеля, кореспондиращи с другите доказателства по делото. В АУАН и НП били описани обстоятелствата, при които е извършено нарушението от „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД досежно тълкуването и прилагането на относимата правна норма, а именно, че който със свои действия или бездействия уврежда или създава опасност за увреждане на обекти на културно-историческото наследство, се наказва.

При така установената фактическа обстановка, въз основа на събраните писмени и гласни доказателства, съдът е достигал до правни изводи за закономерен административно-наказващ акт: обжалваното НП било издадено от компетентен орган съгл. представена заповед № СОА21-РД09-455/22.03.2021 г., т. 1.51, на кмета на Столична община, като в производството по съставянето на АУАН и издаването на НП не били допуснати нарушения на процесуалния и материалния закон. Според съда процедурите по съставяне и връчване на АУАН и по издаване и връчване на НП са спазени и изпълнени в съответствие с разпоредбите на ЗАНН. Както в АУАН, така и в издаденото въз основа на него НП, се съдържали всички изискуеми от закона реквизити – време и място на извършване, подробно описание на нарушението, обстоятелствата, при които същото е извършено и установено, нарушените разпоредби на материалния закон, както и по отношение на размера на наложената имуществена санкция.

Настоящият касационен съдебен състав на Административен съд София-град, като прецени доказателствата по делото, доводите и възраженията на жалбоподателя, и извърши служебна проверка за валидността, допустимостта и съответствието с материалния закон на обжалваното решение, по арг. чл. 218, ал. 2 АПК вр. чл. 63в ЗАНН, намира касационната жалба за частично основателна по следните съображения:

Съгласно чл. 20. ЗУЗСО който със свои действия или бездействия уврежда или създава опасност за увреждане на обекти на културно-историческото наследство, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 50 000 лв., а когато нарушението е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 50 000 до 200 000 лв. Съобразно чл. 22, ал. 2 ЗУЗСО наказателните постановления се издават от кмета на Столичната община или от оправомощени от него длъжностни лица.

В касационната жалба на „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, са изложени доводи, които релевират на първоначалните такива, с които е сезиран въззивния съд, поради което отправените оплаквания са обсъдени в мотивите на съдебния акт и не сочат конкретен порок на същия. Според касационната инстанция в хода на съдебното производство пред Софийския районен съд не са допуснати

съществени нарушения на процесуалните правила, обуславящи отмяна на постановения съдебен акт, като не се споделят и доводите на касационния жалбоподател относно подвеждането на фактическата обстановка по делото към тълкуването и прилагането на относимите правни норми за извършеното нарушение.

При извършената от съда касационна проверка се констатира, че правилно са приложени и тълкувани материалноправните разпоредби, за които свидетелстват установените по делото факти и обстоятелства, както и събраните доказателства, вкл. писмени и гласни, въз основа на които съдът е формирал вътрешно убеждение за потвърждаване на атакуваното наказателно постановление по отношение на извършеното нарушение. Съдът е изяснил всички факти и обстоятелства от значение за случая, като установената фактическа обстановка обосновава мотивите на решението и съответства на събраните по делото доказателства. Касационният съд споделя правните изводи, довели до потвърждаване на процесното наказателно постановление в частта на установеното нарушение, поради което на основание чл. 221, ал. 2, изр. посл., АПК настоящият съдебен състав препраща към тях, без да е необходимо да ги преповтаря.

Последователно и изчерпателно в оспорения съдебен акт са обсъдени конкретните оплаквания на жалбоподателя и възприетата фактическа обстановка като доказана, вкл. че актосъставителят не бил компетентен както да извърши проверка, така и да състави АУАН; относно липсата на съществени нарушения на административно производствените правила, както и реквизитите на НП досежно датата и мястото, обстоятелствата и доказателствата за извършване на нарушението; относно излъчени и разпространени материали, послужили за самосезирането на органа; годността на приобщените по делото веществени доказателства, приложени към съставения констативен протокол.

Касационната инстанция намира, че от съвкупната преценка на събраните доказателства, вкл. разпита на свидетеля и събрания снимков материал, при проверката на 03.10.2022 г. се установява соченото в закона увреждане на културно-историческото наследство, което имплицитно предполага нанасяне на вреди, влошаване на състоянието, повреда, намаляване на стойност, качество и пр. при пренареждането на керамичните паважи на публични пространства в Централна градска част на [населено място], конкретно пред сградите на пл. „Народно събрание“ № 9, № 10 и № 11 в зона около 60 см пред бордюрите. Поради това неоснователни са доводите в касационната жалба относно описанието и обстоятелствата по нарушението и изпълнителното деяние. Видно от съдържанието на процесния санкционен акт и приложения по кориците на делото снимков материал, правилно е приел съдът, че може да бъде изведено, че „унищожаването“ на част от керамичните павета се е изразило в счупването на същите или още в нарушаване на тяхната цялост, на тяхната субстанция, а не просто в тяхното увреждане. В тази връзка се потвърждава и извода на съда по повод релевираната от жалбоподателя допустимост за влагане на павета с частични очуквания – по-конкретно до 10% от повърхността в зоните на фаската. А. е неоснователен предвид упражненото механично въздействие с чук върху целостта на част от керамичните паважи, поради което не се подкрепят сочените като допустими частични очуквания по повърхността в зоните на фаската на керамичните павета. Касационната инстанция споделя изводите на съда, че видно и от приложения снимков материал не се касае до леко скосяване по ръба на паветата, чиято цел е да предпази ръбовете от разрушаване и да улесни движението на автомобили, велосипеди и други превозни средства, а извършените от работниците на жалбоподателя механични въздействия надхвърлят допустимите лимити за влагане на павета с частични очуквания, разписани в Раздел Н5, част Работни операции, т. 5 от Техническите указания към Договор № СОА22-ДГ55-386 от 13.07.2022 г. за изграждане, възстановяване и обновяване на публични пространства в Централна градска част на [населено

място], приложени по делото. Поради изложените съображения, съдът закономерно не е кредитирал и доводите относно вероятността подобни повреди като установените на място да се получат в резултат от трамбоването на паветата вследствие на технологията по нареждане и ръчно уплътняване. Специални знания в тази връзка не са необходими с оглед събрания по делото доказателствен материал, вкл. разпитания свидетел и заснемания на място, като в този смисъл не са отправяни и доказателствени искания от страна на жалбоподателя в хода на производството пред районния съд.

Същевременно не се споделят и следващите доводи на касатора относно обстоятелствата около извършването на нарушението, тъй като е установено, че се касае за счупени павета в ярко жълт цвят, незамърсени, и други положени в самата настилка, свързваща паветата с тротоара. Като наред с това свидетелят ясно е заявил, че работниците при проверката били служители на процесното дружество, а по самите тротоари и по настилката имало поне 50 павета. По тези аргументи при разпита на свидетеля не са отправени възражения пред въззивния съд. Макар в НП да е прието, че не било необходимо посочването на конкретен брой унищожени павета и изземването им, в хода на съдебното производство са изследвани тези обстоятелства около извършването на нарушението, като събраните доказателства не опровергават констатациите по преписката и законосъобразността на процесното наказателно постановление.

Настоящият състав намира за основателни възраженията в касационната жалба относно размера на наложената имуществена санкция. Наложено наказание за извършеното нарушение на чл. 20 ЗУЗСО е в размер двоен на минималния такъв като в НП е посочено, че извършеното не може да се квалифицира за маловажен случай по чл. 28 ЗАНН предвид степента на значимост и не били налице смекчаващи обстоятелства. Мотиви за конкретно определения размер на имуществената санкция не са изложени. На следващо място в съдебния акт са развити съображения, че степента на значимост на засегнатия обществен интерес и количеството унищожени и увредени павета е изтъкване на отегчаващо обстоятелство от наказващия орган, което обосновавало налагането на санкция над минималния размер. Отделно от това съдът е направил извод за допълване на отегчаващи отговорността обстоятелства, за които данните по делото не явяват и е несподеляема неговата правомерност.

При така установеното касационният съд намира, че следва да отмени съдебното решение като потвърждаващо наказателното постановление по отношение на размера на наложената имуществена санкция и да се измени последното в частта на наложената имуществена санкция по следните съображения: Настоящият състав действително намира, че не са налице предпоставките на чл. 28 ЗАНН, тъй като деянието не съставлява по-малка степен на обществена опасност от сходните такива, за да се приеме маловажност на случая. Налице са обаче предпоставките за намаляване на размера на наложеното наказание, доколкото изложените от административния орган и въззивния съд аргументи относно наличието на отегчаващи вината обстоятелства не са конкретизирани за субекта на нарушението и не се установяват по делото, а касаят обществената опасност на деянието като цяло. Доколкото предвиденото наказание за подобни нарушения съгл. чл. 20 ЗУЗСО за юридическо лице е в размер от 50 000 до 200 000 лв. и предвид липсата на данни за друго сходно нарушение от дружеството, настоящият касационен състав приема за справедлив размер на наказанието – имуществен санкция в минималния размер 50 000 лв., равняващи се на 25 564,59 евро. С оглед на изложеното решението на СРС следва да бъде отменено, като съответно НП бъде изменено относно размера на наложената имуществена санкция.

При този изход на спора претенциите на страните за разноски следва да се уважат съразмерно на уважената част от касационната жалба, като на касатора се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер 33.24 евро от заявените по списък 66.47 евро по чл. 37 ЗПП, а на

ответника по касация в размер 1150 евро от заявените по списък разноси за адвокатско възнаграждение, договор и платежно за сумата 2300 евро.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК вр. чл. 63в ЗАНН, Административен съд София - град, XVI касационен състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 2436/30.06.2026 г. по АНД № 9177/2023 г. по описа на СРС, НО, 103-ти състав, с което е потвърдено наказателно постановление № РА-21-05/31.10.2022 г., издадено от главния архитект на Столична община, с което за нарушение по чл. 20 ЗУЗСО на „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, ЕИК[ЕИК], е наложена имуществена санкция в размер 100 000 /сто хиляди/ лева **и вместо него постановява:**

ИЗМЕНЯ наказателно постановление № РА-21-05/31.10.2022 г., издадено от главния архитект на Столична община, **в частта**, в която на „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, ЕИК[ЕИК], е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер 100 000 /сто хиляди/ лева за извършено нарушение по чл. 20 ЗУЗСО, като **НАМАЛЯВА РАЗМЕРА на наложената имуществена санкция на 50 000 /петдесет хиляди/ лева, равняващи се на 25 564.59 /двадесет и пет хиляди петстотин шестдесет и четири евро и 59 евроцента/ евро.**

ОСЪЖДА Столична община да заплати на „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, ЕИК[ЕИК], сумата в размер **33.24 /тридесет и три евро и 24 евроцента/ евро**, представляваща разноси за юрисконсултско възнаграждение пред касационната инстанция.

ОСЪЖДА „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Столична община сумата в размер **1150 /хиляда сто и петдесет/ евро**, представляваща разноси за адвокатско възнаграждение пред касационната инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: